

บทสันนิษฐานแห่งการทุจริตในคดีสินบน: ศึกษาการนำมาปรับใช้ในระบบ
กฎหมายอาญาไทย

Presumption of Corruption in Bribery Case: Study on the
Application in the Thai Legal System

ดิศรณ์ ลิขิตวิทยาวุฒิ
Disorn Likhitwitayawuid

อาจารย์ประจำ
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถนนพระจันทร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
Full-time Lecturer
Faculty of Law, Thammasat University, Phrachan Road, Phra Nakhon, Bangkok, 10200

Corresponding author E-mail: lkhitdisorn@gmail.com

(Received: November 22, 2018; Revised: February 10, 2019; Accepted: February 11, 2019)

บทคัดย่อ

โดยหลักทั่วไปแล้ว ในคดีอาญาผู้ต้องหาหรือจำเลยจะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้สินสงสัยว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดจริง ทั้งนี้ ตามหลักการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลบริสุทธิ์ แต่ทั้งนี้ ในกรณีของคดีเกี่ยวกับการทุจริตสินบนเจ้าพนักงานที่สร้างความเสียหายแก่สังคมอย่างร้ายแรงและมี ความซับซ้อน การยึดถือหลักการดังกล่าวอย่างเคร่งครัดนั้นอาจส่งผลให้ผู้กระทำความผิดอาศัยประโยชน์แห่ง ความสงสัยตามควรในคดีเพื่อทำให้ตนเองหลุดรอดจากกฎหมายได้ กรณีดังกล่าวจึงมีการเกิดขึ้นของบทสันนิษฐาน แห่งการทุจริตที่ผลักภาระการพิสูจน์แก่จำเลย ซึ่งเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรมของรัฐ และอาจ เป็นมาตรการทางกฎหมายที่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้โดยไม่ขัดหรือแย้งกับหลักสากล

คำสำคัญ: บทสันนิษฐานแห่งการทุจริต

Abstract

Generally, in the criminal case, the accused or defendant will be presumed innocent until proven guilty, according to the principle of the presumption of innocence. However, in a case of a trial involving bribing official that seriously damage the society and has its own complexity, adherence to the principle may result in the offender taking advantage of the reasonable doubt of the case to get away with breaking the law. In such cases, there is the occurrence of a presumption of corruption that shifts the burden of proof on the defendant, which increases the effectiveness of state crime control. This may be a legal measure that can be applied to Thailand without conflicting or contradictory with universal principles.

Keyword: Presumption of Corruption